

THE LEGAL ENFORCEMENT OF THE OMBUDSMAN IN THAILAND

NAPICHCHAYA KANSANOY 5436999 SHCJ/D

Ph.D. (CRIMINOLOGY, JUSTICE ADMINISTRATION AND SOCIETY)

THESIS ADVISORY COMMITTEE: SANGTIEN YOUTHAO, Ph.D., SRISOMBAT CHOKPRAJAKCHAT, Ph.D., SAKCHAI LERTPANICHPUN, Ph.D., SIRACHA VONGSARAYANKURA, LL.M.,J.D.

ABSTRACT

A mixed method research was applied to this research. The quantitative approach was to analyze the legal enforcement to investigate the state power and to recognize the problems and limitations of the legal enforcement imposed by the Thai ombudsman. Its 400 samples were from the Attorney Bureau, the Investigation Bureau, the Intake and Early Resolution Bureau, and the Legal Bureau, which were involved with the ombudsman's legal enforcement. Its data collection was through questionnaire. The second part was a qualitative approach in order to recognize the problems and limitations of legal enforcement imposed by the Thai ombudsman and its efficiency of the legal enforcement. The 10 key informants were equipped with knowledge, specialization and experiences of legal enforcement from variety of interdisciplinary professionals. Results showed that problems and limitations of the legal enforcement were imposing the state agencies to clarify facts and to demand them to follow opinions or recommendations of the ombudsman. It was accorded with the findings in the qualitative research that problems and limitations were at high levels. In addition, the causes were also from its internal administration, the complexity of the complaints, the irrelevancy of laws and the limitations of its legal enforcement. The researcher recommended that there should be amendments of the Organic Acts on Ombudsman and laws related for their consistency. Also, broader investigation should be enacted for empowerment in the ombudsman. The ombudsman's works should be in team and aggressive approach such as site visits to commonly solve problems with all network parties and propaganda of the ombudsman's power and duties should be used. This included publicizing the ombudsman's achievement and reports of non-cooperation for the state agencies without fails. Besides imposing social sanctions on agencies of non-cooperating with the ombudsman's works, law enforcement should be imposed on the state agencies and officers who resist the Organic Act with rigidity. In addition, the administrative measures should be enforced and enacted in the legal punishment exercised by ombudsman. Such measures should be efficient in the legal enforcement of the ombudsman in order to deter dissents and would help the missions of the ombudsman to achieve better results in protecting the rights, liberty and public interests.

KEY WORDS: LEGAL ENFORCEMENT/ OMBUDSMAN

205 pages

การบังคับใช้อำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดินในประเทศไทย

THE LEGAL ENFORCEMENT OF THE OMBUDSMAN IN THAILAND

ณพิชญา ขานสระน้อย 5436999 SHCJ/D

ปร.ด. (อาชญวิทยา การบริหารงานยุติธรรม และ สังคม)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: แสงเทียน อยู่เถา, Ph.D., ศรีสมบัติ โชคประจักษ์ชัด, Ph.D., สักดิ์ชัย เลิศพานิชพันธุ์, Ph.D., ศิริราชา วงศารยางกูร, Ph.D.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mix method) ส่วนแรกเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เพื่อวิเคราะห์สภาพการบังคับใช้อำนาจในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ และเพื่อทราบถึงปัญหาและอุปสรรคการใช้อำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดินในประเทศไทย กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ กลุ่มงานนิติการ กลุ่มงานสอบสวน กลุ่มงานรับเรื่องราวร้องทุกข์ และกลุ่มงานกฎหมาย ซึ่งเป็นบุคคลที่ปฏิบัติงานอยู่ในองค์กร ที่เกี่ยวข้องกับการใช้อำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดิน จำนวนทั้งสิ้น 400 คน เก็บข้อมูลทั้งหมดด้วยวิธีการใช้แบบสอบถาม ส่วนที่สองเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อทราบถึงปัญหาและอุปสรรคการบังคับใช้อำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดินในประเทศไทย และเพื่อทราบถึงแนวทางการบังคับใช้อำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดิน ที่มีประสิทธิภาพ กลุ่มตัวอย่างเป็นการคัดเลือกมีความรู้ ความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์เกี่ยวกับการใช้อำนาจรัฐ โดยแบ่งกระจายกลุ่มตัวอย่างตามลักษณะวิชาชีพที่หลากหลาย จำนวนทั้งสิ้น 10 คน ผลการศึกษาวิจัยนี้พบว่าปัญหาการบังคับให้หน่วยงานชี้แจงข้อเท็จจริงและการให้หน่วยงานปฏิบัติตามความเห็นหรือข้อเสนอแนะเป็นปัญหาที่สำคัญของผู้ตรวจการแผ่นดินในประเทศไทย สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของหน่วยงานต่อการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดินในระดับมาก นอกจากนี้สาเหตุการบังคับใช้อำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดินยังเกิดจากปัจจัยอื่น อาทิ ปัญหาการจัดระบบการบริหารภายใน ของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ปัญหาความยุ่งยากซับซ้อนของเรื่องร้องเรียน และปัญหาความไม่สอดคล้องกันของกฎหมายและข้อจำกัดอำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดินในประเทศไทย ซึ่งผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะว่าควรมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินและกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้มีความสอดคล้องกันและควรบัญญัติกฎหมายให้อำนาจการตรวจสอบกับผู้ตรวจการแผ่นดินในประเทศไทยที่กว้างขึ้น นอกเหนือจากแนวทางการใช้มาตรการทางสังคม (Social Sanction) ลงโทษกับหน่วยงาน ที่ไม่ให้ความร่วมมือต่อการปฏิบัติงานของผู้ตรวจการแผ่นดินแล้ว ควรมีการนำมาตรการทางกฎหมาย (Law Enforcement) มาใช้บังคับกับหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ซึ่งกระทำการฝ่าฝืนต่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินอย่างเคร่งครัดและควรมีการนำมาตรการทางบริหารมาบัญญัติไว้เป็นบทลงโทษในกฎหมายของผู้ตรวจการแผ่นดินในประเทศไทย มาตรการเหล่านี้ น่าจะทำให้การบังคับใช้อำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดินเกิดประสิทธิภาพในการข่มขู่ยับยั้งต่อผู้ที่ละเมิดต่อกฎหมายของผู้ตรวจการแผ่นดินและทำให้การดำเนินการติดตามที่ผู้ตรวจการแผ่นดิน ได้รับมอบหมายเกิดสัมฤทธิ์ผลในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพและผลประโยชน์ของประชาชน ได้มากยิ่งขึ้น